

Advokaatide/õigusnõustajate koolitussüsteemid ELis

Läti

Teabe esitaja: Läti vandeadvokaatide nõukogu (*Latvijas Zvērinātu advokātu padome*)

Aprill 2014

ADVOKAATIDE/ÕIGUSNÕUSTAJATE RIIKLIKU KOOLITUSSÜSTEEMI KIRJELDUS – Läti

1. Juurdepääs kutsealale

Kõrgharidus/ülikooliharidus	JAH
Õigusteaduse kraad on kohustuslik	JAH
Täieõiguslikuks advokaadiks/õigusnõustajaks saamise nõuded	<ul style="list-style-type: none">• Isik peab sooritama (advokatuuri – vandeadvokaatide nõukogu korraldatud) eksami vastavalt advokaadi kutseala käsitlevale seadusele ja vandeadvokaatide eksamineerimise korda käsitlevale valitsuse määrusele nr 227. <p>Doktorikraadiga isikud eksamit sooritama ei pea.</p> <ul style="list-style-type: none">• Isik peab olema vähemalt 25-aastane.• Isik peab olema aus ja kõlbeline.• Isik peab esitama avalduse enda praktiseerivate advokaatide nimekirja kandmiseks (pärast seda, kui ta on edukalt sooritanud advokaadieksemi).
Alternatiivsed võimalused kutsealale juurdepääsuks	JAH. Isik, kes soovib Lätis alternatiivset teed pidi

	<p>advokaadiks saada, peab tegema järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ta peab olema õigusvaldkonna ametikohal tegutsenud vähemalt viis aastat; lisaks peab ta sooritama advokaadieksami; või • ta peab läbima vähemalt kaheaastase kutsepraktika (advokaadi abina). Pärast seda võib ta sooritada advokaadieksami; või • ta peab vähemalt seitse aastat olema töötanud kohtunikuna või tal peab olema sotsiaalteaduste (õigusteaduse) doktorikraad või ta peab olema professor (<i>doctor habilis</i>) või ta peab olema töötanud kõrgema õppeasutuse õigusteaduskonna akadeemilise personali liikmena või mis tahes muul õigusosalast spetsialiseerumist nõudval ametikohal. Sellisel juhul ei pea ta advokaadina tegutsemiseks sooritama advokaadieksamit.
--	---

2. Koolitus kutsepraktika ajal

Kas on nõutav kutsepraktika läbimine?	<p>JAH (nende kandidaatide puhul, kes soovivad saada advokaadi abi kutset ja läbida advokaadiks saamiseks praktika).</p>	<p>Õiguslik alus: Läti Vabariigi advokaadi kutseala käsitleva seaduse artiklid 14 ja 34 ning 5. osa. Läti keeles kättesaadav aadressil http://likumi.lv/doc.php?id=59283; inglise keeles kättesaadav siin.</p>
Kohustuslik	<p>JAH (ainult konkreetse kutsealale juurdepääsu võimaluse valimise korral; vt osa „Alternatiivsed</p>	<p>Kindlaksmääratud kestus: vähemalt viis aastat.</p>

	võimalused kutsealale juurdepääsuks”).	
<p>Kutsepraktika raames pakutava koolituse korraldamise eest vastutavad struktuurid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Erapraksised ja õigusbürood (kutsepraktika eest vastutab üks täieõiguslik advokaat (vandeadvokaat), kellel on vähemalt seitsmeaastane täieõigusliku advokaadina töötamise kogemus, laitmatu maine jne). • Vandeadvokaatide nõukogu loodud spetsiaalne asutus (vandeadvokaadi abide kutsealase ettevalmistuse, nende tegevuse üle järelevalve tegemise ja eksamineerimise komisjon). 	
<p>Kutsepraktika raames pakutava koolituse vorm</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Erapraksise juhendamisel toimuv kutsepraktika. • Advokatuuripoolne juhendamine. • Õiguskoolitus, mille raames läbitakse konkreetne õppekava, mille peavad läbima kõik advokaadi praktikandid. • Õigusvaldkonnaga seotud kutseoskuste alane koolitus. <p>Need tingimused on kumulatiivsed.</p> <p>Praktikantide erikohustused (mis on sätestatud advokaadi kutseala käsitlevas seaduses ja vandeadvokaatide nõukogu määrustes/otsustes):</p> <ul style="list-style-type: none"> - igal aastal tuleb osaleda igakuistel koolitustel (1,5 tundi); - esimesel aastal tuleb avaldada artikkel/teadustöö õigusküsimuste teemal, osaleda Läti vandeadvokaatide nõukogu töös; - teisel aastal osaleda juhendaja loal teatava arvu tsiviil-, haldus- ja kriminaalasjadega seotud praktilises töös; - pärast teist aastat teha iseseisvalt tööd seoses teatava arvu kriminaal-, haldus- ja tsiviilasjadega; - sooritada eksam pärast esimest, teist ja viiendat aastat. 	

<p>Sobivuseksam/kontrol I enne kutsepraktika algust</p>	<p>JAH</p>
<p>Kindlaksmääratud õppekava kutsepraktika ajal</p>	<p>JAH.</p> <p>Advokatuuri korraldatud igakuistel loengutel puudub täpne kindlaksmääratud õppekava. Tavaliselt käsitletakse neil teemasid, mis tuleks omandada vandeadvokaadi eksami sooritamiseks, kuid praktikas käsitletakse loengutel peamiselt vandeadvokaadi kutse-eetikat ja riigi õigusabi.</p> <p>Kutsepraktika ajal peavad kandidaadid õppima selgeks (kui mitte loengutel, siis iseseisvalt) kõik teemad, mille tundmist kontrollitakse vandeadvokaadieksamil.</p> <p>Need teemad on kindlaks määratud valitsuse määrusega nr 227, mis käsitleb vandeadvokaatide eksamineerimise korda, ning üksikasjalikumalt on neid teemasid täpsustatud vandeadvokaatide nõukogu otsuses.</p> <p>Need teemad hõlmavad järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstitutsiooniõigus; • õigusteooria; • kriminaalõigus ja kriminaalmenetlust käsitlev õigus; • tsiviilõigus ja tsiviilkohtumenetlust käsitlev õigus; • haldusõigus ja haldusmenetlust käsitlev õigus; • tööõigus; • äriühinguõigus; • finants- ja maksuõigus; • rahvusvaheline koostöö tsiviil- ja kriminaalasjades; • Läti advokaadi kutseala käsitlev seadus ja sellega seotud õigusaktid; • vandeadvokaadi kutse-eetika; • advokaadina tegutsemist käsitlevad rahvusvahelised õigusaktid; • vandeadvokaadi töökorraldus; • suhtlus- ja argumenteerimisoskused

	(teemade loetelu on lāti keeles kättesaadav aadressil http://www.advokatura.lv/?open=eksameni&lang=lat).	
ELi õigust ja keeleõpet käsitlevad erisused	Keeleõpe: EI. ELi õigus: ELi õigusele võidakse viidata teatavate teemade käsitlemise raames.	
Kutsepraktika periood on jagatud erinevateks etappideks	JAH. Iga etapi jaoks on kehtestatud erinevad nõuded. <ul style="list-style-type: none"> • Pärast esimest aastat sooritab vandeadvokaadi abi esimese eksami. Peamised teemad: tsiviilõigus ja tsiviilkohtumenetlust käsitlev õigus, haldusõigus ja haldusmenetlust käsitlev õigus, äriühinguõigus, tööõigus. • Pärast teist aastat sooritab vandeadvokaadi abi teise eksami. Peamised teemad: kriminaalõigus ja kriminaalmenetlust käsitlev õigus. Vandeadvokaadi abi võib teha advokaadieksami pärast seda, kui ta on töötanud viis aastat tööandja juhendamisel. Peamised eksamiteemad: eespool kirjeldatud õppekavaga hõlmatud teemad.	
Kutsepraktika järgne hindamine/eksam	JAH	Kirjalike eksamite abil. (Vandeadvokaadi abid on vabastatud vandeadvokaadieksami suulise osa sooritamisest.)
3. Täiendusõppe süsteem		
Täiendusõppe ja spetsialiseerumisõppe eristamine	EI ERISTATA.	
Täiendusõppe läbimisega seotud kohustused	JAH	<ul style="list-style-type: none"> • Täiendusõppe läbimise kohustus on sätestatud advokatuuri kodukorras (kehtivat süsteemi kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013).

	<p>Kõik vandeadvokaadid peavad osalema täiendusõppes. Täpsemalt peab iga vandeadvokaat osalema koolitustel (kokku) vähemalt 16 akadeemilist tundi aastas (1 akadeemiline tund = 45 minutit).</p> <p>Õiguslik alus:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lāti vandeadvokaatide nõukogu 26. juuni 2012. aasta otsus nr 149, millega kiidetakse heaks vandeadvokaatide täiendusõppe ja kvalifikatsiooni tõstmise eeskirjad (<i>Noteikumi par zvērinātu advokātu kvalifikācijas paaugstināšanu un tālāk apmācību</i>); Lāti vandeadvokaatide nõukogu 23. oktoobri 2013. aasta otsus nr 237, millega kiidetakse heaks vandeadvokaatide kvalifikatsiooni tõstmise korda käsitlev menetlus (<i>Noteikumi par reģistrācijas kārtību padomes organizētiem kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumiem</i>).
<p>Kohustused seoses võõrkeelte õppimisega</p>	<p>Kohustused puuduvad.</p>
<p>Täiendusõppe raames ELi õiguse omandamisega seotud kohustused</p>	<p>KOHUSTUSED PUUDUVAD.</p>
<p>4. Akrediteerimissüsteemid ja koolituspakkujad</p>	
<p>Akrediteerimisvõimalus</p>	<p>EI KOHALDATA.</p>
<p>Nende koolituspakkujate arv, kes pakuvad täiendusõpet</p>	<p>Üle 50 koolituspakkuja.</p>
<p>Nende koolituspakkujate liik, kes töötavad välja akrediteeritud täiendusõppe kursusi</p>	<p>EI KOHALDATA. Akrediteerimisenõue puudub.</p>

Koolituste liigid ja õppemeetodid		
Koolituste liigid, mis on heaks kiidetud täiendusõppe või spetsialiseerumisõppe läbimise kohustuse raames	EI KOHALDATA.	Osalemine koolitusel, mis toimub teises liikmesriigis: <ul style="list-style-type: none"> • jah, seda võetakse arvesse täiendusõppe kohustuse täitmise arvestamisel.
<i>5. Järelevalve koolituse üle</i>		
Täiendusõppe üle järelevalvet tegevad organisatsioonid	<ul style="list-style-type: none"> • Advokatuur. <p>Advokatuuriseadusega on ette nähtud advokaadi (samuti advokaadi abi) kohustus oma kutsekvalifikatsiooni pidevalt tõsta. Advokaatide kutsekvalifikatsiooni tõstmist korraldab Läti advokatuur (selle kohta on olemas ka siseeeskirjad). Kuid isik saab oma kutsekvalifikatsiooni tõsta ka mitmel muul viisil.</p> <p>Läti advokatuur kontrollib aeg-ajalt, kas ja kuidas advokaadid või advokaadi abid ajakohastavad oma kutsekvalifikatsiooni.</p>	
Järelevalveprotsess	EI KOHALDATA.	

Allikas: Euroopa õiguslase koolituse teemaline katseprojekt „Lot 2 – Study on the state of play of lawyers training in EU law”. Küsitluse viisid läbi Euroopa Advokatuuride ja Õigusliitude Nõukogu (CCBE) ja Euroopa Avaliku Halduse Instituut (EIPA).